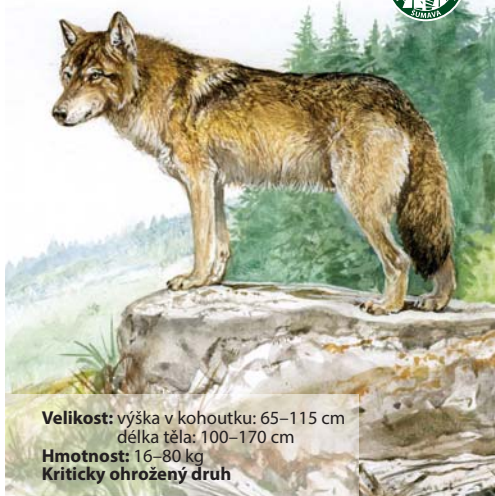

Světlem šumavské přírody

Velikost: výška v kohoutku: 65–115 cm
délka těla: 100–170 cm
Hmotnost: 16–80 kg
Kriticky ohrožený druh

Vlk obecný

Canis lupus
Wolf/Wolf

Světlem šumavské přírody

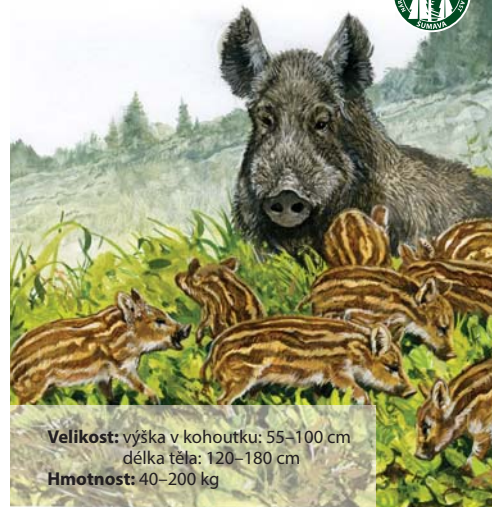

Délka těla: 19–23 cm
Délka ocasu: 19–20 cm
Hmotnost: 250–340 g
Ohrožený druh

Veverka obecná

Sciurus vulgaris
Eichhörnchen / Red Squirrel

Světlem šumavské přírody

Velikost: výška v kohoutku: 55–100 cm
délka těla: 120–180 cm
Hmotnost: 40–200 kg

Prase divoké

Sus scrofa
Wildschwein / Wild Boar

Světlem šumavské přírody

Délka těla: 37–52 cm
Délka ocasu: 23–28 cm
Hmotnost: 0,8–1,6 kg

Kuna lesní

Martes martes
Baummartener / European Pine Marten

Světlem šumavské přírody

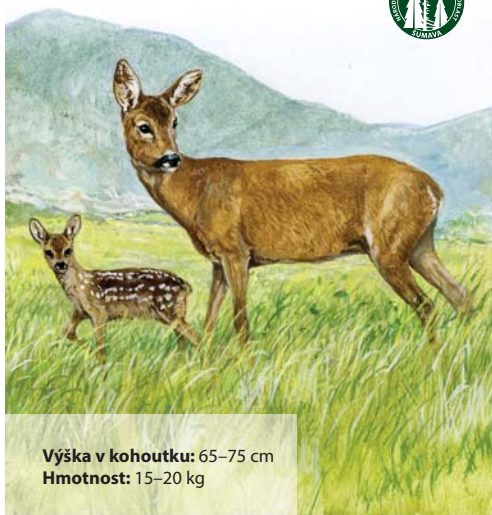

Výška v kohoutku: 120–150 cm
Hmotnost: ♂ 160–240 kg
♀ 120–170 kg

Jelen evropský

Cervus elaphus
Rothirsch / Red Deer

Světlem šumavské přírody

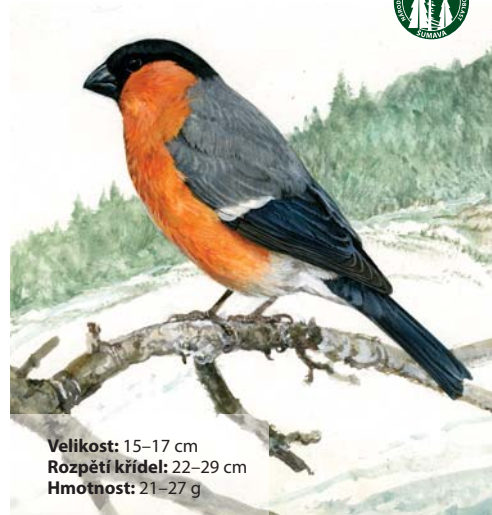

Výška v kohoutku: 65–75 cm
Hmotnost: 15–20 kg

Srnec obecný

Capreolus capreolus
Reh / European Roe Deer

Světlem šumavské přírody

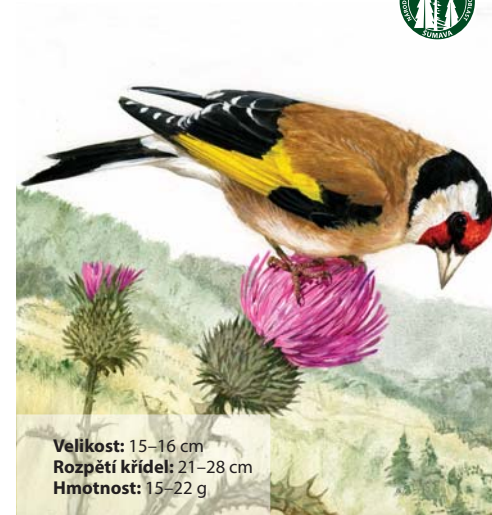

Velikost: 15–17 cm
Rozpětí křídel: 22–29 cm
Hmotnost: 21–27 g

Hýl obecný

Pyrrhula pyrrhula
Gimpel / Bullfinch

Světlem šumavské přírody

Velikost: 15–16 cm
Rozpětí křídel: 21–28 cm
Hmotnost: 15–22 g

Stehlík obecný

Carduelis carduelis
Stieglitz / Goldfinch

Název: Kuna lesní

Třída: savci

Řád: šelmy

Čeleď: lasicovití

Délka života: V průměru až 10 let.

Chování: Kuna je mrštná a dovede dobře šplhat, skákat i běhat. Je aktivní především večer a v noci. Mimo období páření žije samotářsky.

Mládata: V dubnu a květnu se rodí 2–6 slepých a málo orstěných mládat. Mládata se stávají plně samostatná ve stáří 6 měsíců.

Nora: Obývá nory v lesích, někdy i v menších lesících a parcích. Sama si je vyhrabe v dutinách stromů, obývá též opuštěná hnízda veverek a ptáků.

Potrava: Živí se především malými savci, hlavně drobnými lesními hlodavci, ptáky, žábami, hmyzem, ale také vejci a různými plody. Do jejího jídelníčku patří také mršiny.

Popis: Má štíhlé tělo, dlouhé nohy a dlouhý huňatý ocas. Barva srsti je v odstínech od světle hnědé, hnědé až po černou. Na hrudi má žlutou skvrnu. Končetiny má vybaveny ostrými a dlouhými drápký, v tlamě jsou ostré zuby. Má velké ušní boltce a dobře vyvinutý sluch.

Výskyt: Na Šumavě žije od podhůří do středních poloh.

Ilustrace: Pavel Procházka

Název: Stehlík obecný

Třída: ptáci

Řád: pěvci

Čeleď: pěnkavovití

Délka života: 2–4 roky

Popis: Hlava je černobílá s červenou maskou. Břicho je bělavé. Kostřec je bílý, ocas černý s bílými skvrnami. Zobák je bílé barvy, poměrně dlouhý a špičatý.

Hlas: Vábení je přeskakující a veselé „tikelit“, povídavé „litt“, nebo „telit“. Zpěv je tichý a jeho součástí jsou mňoukavé tóny, rychlé trylky a štěbetavé části.

Potrava: Semena různých rostlin na zpustlých pozemcích, např. bodláků. Mláďatům loví také drobný hmyz.

Rozšíření: Částečně tažný druh. Osidluje otevřenou krajinu s remízky, alejemi a břehovými porosty. Často se vyskytuje kolem lidských sídel. Vyskytuje se od Evropy po Himaláje a žije i v severní Africe. Na Šumavě se vyskytuje hojněji v podhůří, ale byl zjištěn i v nadmořské výšce 1000 m.

Hnízdění: Hnízdí 2x ročně. Hnízdo si staví v korunách stromů na tenkých postranních větvích. Samice snáší 4–5 vajec, na kterých sedí 12–14 dní. Mládata krmí oba rodiče po dobu 12–14 dní, zpočátku hmyzem, později semeny, která změkčí ve voletí.

Ilustrace: Pavel Procházka

Název: Prase divoké

Třída: savci

Řád: sudokopytníci

Čeleď: prasatovití

Délka života: V zajetí 15–20 let, v přírodě méně.

Chování: Je aktivní zejména v noci, den tráví hlavně odpočinkem. Žije obvykle ve skupinách čítajících průměrně 20 jedinců. Výjimku tvoří staří samci, kteří žijí samotářsky.

Mládata: Samice rodí jednou ročně v březnu až květnu 4–7 (2–13) mládat. Mládata jsou první měsíc rezavá až žlutohnědá s podélně světlými proužky.

Potrava: Je všežravec a živí se především trávou, hlí-zami, ořechy, bobulemi, mršinami, kořínky, hmyzem a malými plazy.

Popis: Vzhledem k velikosti těla má prase divoké nápadně velkou protáhlou hlavu, která přechází v pohyblivý lysý rypák a krátké končetiny. Srst tvoří husté štětiny, v zimě je výrazně hustší a tmavší. Charakteristické jsou čtyři výrazné trojhranné špičáky, jež se při dorůstání zahýbají vzhůru a slouží jako účinná zbraň při soubojích. Spodní špičáky kňourů nazývají myslivci „páráky“ a horní „klektáky“ U samic jsou menší. Ze smyslu má nejvíce vyvinutý čich a sluch, nejméně zrak.

Výskyt: Obývá celé území ČR, především polohy 200–600 m n. m. V létě vystupuje i nad hranici lesa (např. Šumava).

Ilustrace: Pavel Procházka

Název: Hýl obecný

Třída: ptáci

Řád: pěvci

Čeleď: pěnkavovití

Délka života: 2–4 roky

Popis: Zavallitý pták s výrazným zbarvením. Pohlaví jsou odlišná. Samec má šedý hřbet a ramena, temeno je černé, stejně tak i křídla, která mají bílý proužek, černý je i ocas, kostřec je bílý. Hrud' a břicho je karmínově červené. Samice má hrud' a břicho šedohnědé. Má silný, kuželovitý zobák.

Hlas: Flétnovitě, melancholické „gyi“ nebo „pyj“.

Potrava: Živí se semeny různých jehličnatých a listnatých dřevin a bylin. Na jaře a v zimě oštipuje pupeny listnáčů.

Rozšíření: Vyskytuje se téměř v celé Evropě a Asii. Je to stálý a potulný druh. V zimě u nás převažují ptáci ze severských zemí. Žije v jehličnatých i listnatých lesích, parcích a zahradách.

Hnízdění: Hnízdo si nejčastěji zakládá nízko při kmeni jehličnatých stromů. Část párů hnízdí dvakrát do roka. Samice snáší v dubnu nebo v květnu 4–5 vajec, na kterých sedí 13–14 dní, v této době jí samec krmí. Rodiče krmí mláděta především kašičkou ze semen, kterou vyvrhnou z volete.

Ilustrace: Pavel Procházka

Název: Veverka obecná

Třída: savci

Řád: hlodavci

Čeleď: veverkovití

Délka života: Průměrně 3 roky.

Chování: Veverky jsou aktivní ve dne. V podvečer a v noci se ukrývají v hnízdech před predátory. V zimě tráví většinu času ve svém hnízde.

Mládata: Páření probíhá od konce zimy a začátkem jara, obvykle však v červnu a červenci. Samice rodí po 38denní březosti 3–4 slepá a téměř holá mláděta, a to i dvakrát v roce. Srst mláďatům doroste po 21 dnech, oči otevírají po 4 týdnech a pevnou potravu začínají přijímat po 42 dnech, kdy se jim plně vyvine chrup.

Hnízdo: Veverky si staví hnízdo ve vidlicích větví nebo pevně zaklesnou vysoko u kmene stromů, využívají také dutiny v kmenech.

Potrava: Živí se semeny šišek, houbami, ptačími vejci a plody. Potravu si schovávají do „spížiren“ v dutinách stromů.

Popis: Charakteristické jsou střapce na ušních boltcích a huňatý ocásek. Pro lezení po stromech slouží dlouhé a zahnuté drápký. Zbarvení srsti veverek je rezavé nebo černé, břicho a hrdo je vždy bílé či krémové.

Výskyt: Obývá téměř celou Evropu, velkou část pásma tajgy, Kamčatku a Dálný východ. V ČR žije na celém území.

Ilustrace: Pavel Procházka

Název: Srnec obecný

Třída: savci

Řád: sudokopytníci

Čeleď: jelenovití

Délka života: 10 let

Chování: Je to poměrně plaché zvíře. Často se ozývá zvukem, který se podobá psímu štěknutí. V létě žije srnčí zvěř převážně jednotlivě, v zimě se slučuje do různé velikých tlup.

Mládata: Říje probíhá od poloviny července do poloviny srpna. Do listopadu se zárodek prakticky nevyvíjí (latentní březost). V květnu až červnu se rodí jedno, někdy dvě hnědá, bíle skvrnitá srněčata.

Potrava: Traviny, byliny a plody. Často okusuje větvičky mladých stromů a keřů.

Popis: Srst má rezavě červený odstín, na zimu narůstá tmavší a delší srst. Samci mají typické parůžky, které v období od října do prosince shazují. Na jaře příštího roku narůstají parůžky nové a jsou pokryty vrstvou lýči, kterého se srnec po dokončení růstu parůžků zbavuje otíráním o slabé stromky. Podle počtu výsad se jedná o „špičáka“, „vidláka“, „šesteráka“ a ojedinelé „osmeráka“. Ze smyslu má nejvíce vyvinutý čich a sluch.

Výskyt: Areál rozšíření leží v téměř celé Evropě, v části Asie a severní Afriky. Obývá především otevřenou krajinu s lesíky, křovinami a poli.

Ilustrace: Pavel Procházka

Název: Vlk obecný

Třída: savci

Řád: šelmy

Čeleď: psovití

Délka života: 12–15 let v přírodě, v zajetí max. 20 let.

Chování: Žije v rodinných smečkách.

Mláděta: Rodí se 4–8 mláďat v jednom vrhu. Po narození jsou orstěná, oči otevírají po 10–13 dnech.

Potrava: Jeleni, srnčí, divoká prasata, drobní savci, hmyz a lesní plody.

Popis: Srst je zbarvena od bílé po černou, nejčastěji v odstínech šedé. Stínování je patrné na srsti většiny vlků. Vlk má širokou hlavu, krátké špičaté uši, šikmé oči, vysoké nohy a svěšený ocas. Má 42 zubů, špičáky jsou ostré a lehce zakroucené pro pevné uchopení kořisti. Nejlépe vyvinutými smysly vlka jsou čich a sluch. Velké ušní boltce mohou ovládat pomocí sedmnácti svalů, což jim umožňuje snadno zachycovat a zaměřovat zdroj zvuku. Zrak je velmi ostrý, zpozoruje i nepatrný pohyb. Nehybné objekty však snadno přehlédne. Vlci rozeznávají barvy pouze v oblasti modrého až zeleného spektra.

Výskyt: V ČR se vyskytuje v Beskydech, v CHKO Kokořínsko – Máchův kraj, na Broumovsku, v Krušných horách, na Šluknovsku a na Šumavě. Objevuje se také v severních Čechách, na Jesenicku, na Třeboňsku, v Novohradských horách a na Vysočině.

Ilustrace: Pavel Procházka

Název: Jelen evropský

Třída: savci

Řád: sudokopytníci

Čeleď: jelenovití

Délka života: 20 let ve volné přírodě i v zajetí.

Chování: Samci žijí mimo období říje samostatně, Samice žijí společně s mladými kusy ve skupinách, které mohou mít až 50 jedinců.

Mláděta: Říje probíhá od září do října, březí samice rodí po 240–262 dnech jedno, výjimečně dvě mláděta, která skrývá v prvních dnech života v travnatých porostech. Kojena jsou 4 měsíce. Pohlavně dospívají ve věku 2 let. **Potrava:** Jelen je býložravý přežvýkavec a živí se hlavně travinami a bylinami, v zimě okusuje křoviny, kůru a větvičky stromků. Energii v zimě doplňuje bukvicemi, kaštaný a žaludy.

Popis: Srst má hnědou barvu, která je u samců na krku prodloužená. Samci mají typické parohy, které na konci zimy shazují a na jaře jim začnou růst nové. Paroží dospělých jelenů má tzv. výsady, které každým rokem přibývají a rostou.

Výskyt: Jeho areál rozšíření zaujímá téměř celou Evropu, Malou a Střední Asii, lokálně i severní Afriku. V ČR se vyskytuje především v horských lesnatých oblastech hraničních hor.

Ilustrace: Pavel Procházka